

Dopis z New Yorku.

New York, 24. pros.

Na žádost komise, která vyšetřuje dělnické byty, podal zdravotní úřad některá statistická data, která nám Newyorčanům jsou sice až příliš dobře známa, ale každého jiného musí naplnit úžasem. Tak na př. v bloku mezi Avenami B a C, mezi druhou a třetí ulicí žije 3532 lidí. Čtverec ten je 676 stop dlouhý a 210 široký, zaujímá tedy 141,960 čtverečních stop, čili tři a čtvrt akru, tedy na každém akru bydlí 1085 lidí. Tento blok byl ještě před osmi lety takřka výhradně Čechy obýván, ale nyní je zaujat ruskými Židy a Slováky. Mezi 10. a 11. avenou nachází se pobromadé sedm bloků, v nichž bydlí úhrnem 22,970 lidí. Co tu bývá a utrpení v těchto mraveništích.

Vyšetřování policejní porušenosti stále pokračuje a každým dnem vycházejí zajímavější věci na světlo. Tolik je zjištěno, že porušenost má svůj původ dole, nýbrž nahoře. Co policisté vyžádali z lidí, museli odvést tím vyšším a teď, když už by došlo na ty pohlaváry, jimž se všecken lup odváděl, zdá se, že by si mnozí velcí páni přáli, aby se ve vyšetřování ustalo. Všecha ostuda dosud padala na hlavy Tammanyů, ale jak je nyní zjevné, skoro všechny ty peníze šly do kaps policejní komise a v té jsou zastoupeni dle předpisu zákona stejným počtem členů obě politické strany, demokratická i republikánská.

O romný elektr. magnet, o němž jsem se před časem zmínil, podoben byl vynálezem jeho nové zkoušce. Tři veliké kusy železa, vážící několik tun, položeny byly před ústí velkého děla, jež slouží za magnet. Když proud elektrický byl do magnetu vpuštěn, železo okamžitě přilnulo k železu. Čtrnáct statných námořníků snázilo se pomoci hřídle odtrhnouti železo od magnetu, ale nadarmo. Siloměr ukazoval 43,000 liber.

Je známo, že ze všech lidí v této zemi černoši dosahují nejvyššího věku. Kdykoli tady země někteří stoletý muž neb žena, je to buď černocho anebo Irčan, ale černocho častěji. V 27. ulici bydlí černoška 109 roků stará. Před 90 lety prodala se za černocho Petra, který byl sluhou Tomáše Jeffersona, druhého presidenta republiky. Její otcem byl, jak už to na jihu chodívá, bohatý plantážník a vynikající muž.

Sňatky mezi bohatými Američankami a evropskými šlechtici nejsou věru žádnou vzácností, ale nikdy nepřišel jsem na to, že by český šlechtic si vzal Američanku. Tento týden však slaven byl sňatek pana Richarda, svobodného pána ze Schoellerů z Prahy se sleč. Sidenbergovou. Nemýlím-li se, je pan Schoeller majitelem česlavského cukrovary a patronem tamnějšího evangelického kostela.

V těchto zléch časech může to být chudým lidem útěchou, že ty největší bolesti a strasti neučtí bohatých. Ve čtvrtek zemřel irský bankéř Eugen Kelly musel se dvíhati na to, když vlak rozmačkal jeho nejstaršího syna, když právě přecházel z vozu do vozu. Nesmírně bohaté rodině Bradley Martin zemřel 25letý syn, jehož největším neštěstím bylo, že měl taze mnoho peněz a neuvěřal rozumu, jak s nimi naložit. Lumpoval tak dlouho, až v 25. roce svého věku byl sešlým tak jako stařec. Paní Hattie Greenová, nejbohatší ženská v Americe, tak lehkomyšlně s penězi nezachází, nýbrž váží si jich, takže je jen na nejvyšší úroky půjčt, ale zas domnívá se, že zlí lidé pasou po její živote a chtějí jí o její těžce vylichařených 30 milionů okrást. Šatf se jako nejhudší dělnice, bydlí v zastrčených stravních domech pod nepravým jménem, strátila chuť k jídlu a pro strach

před zákeřnými nemůže ani spát. — Tuhle zase pan Asten, mladý milionář, chtěl si za své peníze započít nějaký extra požitek a proto si zamluvil dostaveníčko s jednou dámou od divadla do kasina v Central Parku. Jeho panička se však o tom dověděla a dostavila se záhy do kasina. Tu zahlédla, jak do dvora přikvapí splašený kůň, a kterým její muž jezdival, ale kočárek byl prázdny. Panička běží směrem, kudy kůň přiběhl a užfí svého muže celého zamazaného, která se hádá s jednou dámou, která na něm žádala náhradu za zabitého koně. Vedle něj stála ona dáma od divadla. Rozhorlená paní Ansténová vytála jí dvě faoky a manžel jejt div neodmlel. Rychle napsal check a odcházal se ženou za hluchého výsměchu davu lidí. Jak z těchto případů vidno, nepřinesou peníze vždy štěstí, ba častěji jsou vlastní příčinou mnoha trublí.

Zdejší vysoká společnost pěstuje nyní kult Napoleonův. Ve všech knihkupectvích možno viděti vložené spisy, pojednávající o Napoleonovi a výkladní skříň obchodníků s obrazy jsou plny podobizen korsického uchvatitele. V nobl domácnostech pořádá se Napoleon tón (v čem záleží, nevím). Nýbytek a dekorace ve slohu doby Napoleona těší se největší oblibě a při nedávné dražbě různé předměty patřící N. dosáhly nejvyšších cen. Skoro se zdá, že naše plutokracie tímto uctíváním mrtvého N. dává na jevo, jak milým a vřtaným byl by jí Napoleon živý, totiž někdo, kdo by tuto republiku ukřtil a zavedl na její místo csařství. Mti csařství, měli bychom také vévodý, knížata a markýze atd. a naše peněžní knížata nemuseli by dcery své čachrovat za evropské nuzáky.

Doucničkářská kolonie, kterou zdejší firma Owl Cigar Co. v Quincy, Fla., založila, se rozpadává. Naši krajané jeden po druhém odjíždí, tak že tam zbylo pouze pět českých rodin. Nedostatek práce je odtamtud vyhání. Firma stále vnučuje domácí hechy a děvčata z poněvač v celé krajině není žádná příležitost k výdělku, mládež až na vzdálenost 15 mil hrne se do továrny. Některé české rodiny odstěhovaly se do Thomasville, v Georgii. Tak se poznenáhlu Češi usadí i po jižních státech.

Slovutnému dobroději Petra Cooperovi dostane se konečně pomník. Postaven bude nákladem 40 tisíc dol. před Cooper Institutem, kde se stýká 3. a 4. avena.

Zdálo se, že elektrické světlo učiní plynárny zbytečnými, ale není tomu tak. Spotřeba plynu stále roste, takže je zapotřebí rozšíření plynáren. Poněvač nezastavěné půdy je pomalu, nuceny jsou plynárny stavěti plynoměry ohromných rozměrů. U 10. aveny a 63. ulice dostavěli právě ohromný plynoměr 196 stop v průměru mající a 150 stop vysoký, kotel ten pokrývá tedy skoro akr půdy.

V kostelích katolické a episkopální církve bývá obyčejem o vánočních svátcích musiovaná máe. V kostele sv. Štěpána, kde býval farářem pověstný pater McGlynn, sehraha máe Dvořáková. Rozhodnutí ministra války, že navrhovaný most přes řeku Hudson musí být bez pilře, přičítá se vlivu dra. Depew, předsedy Vanderbiltových dráh, a pana Whitneyho, důvěrného přítele pres. Clevelanda. Centrální dráha byla tím mostem velice poškozena, poněvač by přestala býti jedinou dráhou, která ústí v městě N. Y. Mostní společnost nezbyde nic jiného, než postaviti most s rozepjetím 3200 stop.

Šťastný nový rok přeje vydavatelstvu Pokroku a jeho čtenářům Pozorovatel.

Bucklen's Arnica Salve. Nejlepší masť na světě, pro profesany, oděry, otěkliny, vředy, vyrážky, liže, stivřie ruce, ozobeníny, kuřtí oka a všechny vyrážky kožní a spiné/leč státní sílu, nebo se nevzomou žádné peníze. Ručí se za spinou spokojenost, nebo se peníze vrátí. Cena 25c. arabička. Na prodej ve všech lékárnách a u Goodman & Co. lékárník v Omase.

Z Úřadovny Hlavní Jednoty Č. S. D. P. J.

Blíž se opět čas, kdy naše milá Jednota odbýváti bude III. svůj sjezd a sice dne 22. února 1895 v Minneapolis, Minn. Jest tudíž povinností každého spolku by sobě zvolili své zástupce pro příští sjezd a jména jejich nejděle do 10. února 1895 hlavně úřadovně oznámili.

Rozkvět a prospěch všech zbratřených spolků jakož i celé Jednoty vyžaduje by každý spolek na sjezdu byl zastoupen, a kteří jsou nejen schopni ale též i volni, každý na ně vložený úřad spravedlivě a svědomitě zastávati, jelikož nelze předvidati, komu z bratrů zástupců pro příští lhůtu úřady svěřeny budou. Při Při každém spolku jsou zajisté všem bratrům dobře známi tací členové, kteří nezištně a neunavně pilně ve prospěch jednotlivých spolků a celé Jednoty pracují, a tudíž Vám et. spolubratři bude snadno jen takové svědomité, pro blaho členů a rozkvět Jednoty pracující členy za zástupce do sjezdu zvoliti.

Dále jest žádoucí by jednotlivé spolky všechny zamýšlené důležité opravy stanov, neb návrhy které svým zástupcům na sjezdu ku přednesení neb hájení za povinnost uložití mání, projednali, a o nich porokovali, br. zvolení zástupci jsou pak žádáni, by všechny takové opravy a návrhy ve sjezdu přesezně podávali, by tak jedním sjezdom usnadněno a zkráceno býti mohlo.

Časový pokrok a finanční poměry všech podporujících spolků a organizací vyžaduje důležité změny dosavadního rozestavování a vybrání předepsaných poplatků (assessmentů) a tudíž jsou et. spolky Česko-Slov.-Děl. Podp. Jednoty žádány, by porokovali a unesali se o rozsahu a nejlepší možném způsobu oněch naléhavých změn.

Ku konci oznamujem všem zbratřeným spolkům Česko-Slov.-Děl.-Podp. Jednoty, že na den 1. ledna 1895 bude opět uveden nový "Club" do naší zdárně kvetající Č.S.D.P. Jednoty a sice v Nové Třeboni, Rice Co., Minn. Přejtece novému spolku tomuto a snaživým členům jeho jakož i všem et. spolubratřím a krajanům vůbec mnoho zdaru a štěstí, našf milé Jednotě pak hojného rozšíření a rozkvětu v nastávajícím novém roce znamenáme se uctivým bratrským pozdravem

Fr. Mixa, v. předseda. Fr. V. Staněk, v. taj.

Šbírka

ve prospěch hladem a bídou postižených krajanů v Nebrasce.

K našemu vyzvání a prosbám nešťastných krajanů, jimž veškerá úroda letošním suchem zničena byla a oni na pokraji zoufalství a záhuby se nalézají, učiněna byla p. Jos. Steigrem sbírka mezi krajaný, která vynesla \$7.15. Obnos ten ihned zaslán byl p. K. Česákovi ve Spencer, Boyd Co. k rozdělení mezi potřebné. Přispěli k němu následující lidumilní krajané a krajanky: Jos. Steiger.....50ct.

- V. J. Šebek.....25
C. Sebroň.....25
F. Podrouzek.....25
Mrs. Norlander.....25
V. Vlček.....25
Aug. Sedlák.....50
J. Kubera.....25
W. Bena.....50
J. Vopalka.....50
Paní Mifiácká (?).....15
Anna Štípek.....25
J. Kubera.....25
Jos. Procháčka.....25
J. Piřha.....25
F. Sodomka.....25
J. Řřpa.....25
Mrs. P.....(?).....25
Mrs. Larson.....25
Mary Mareš.....50
Ottlie Grieb.....50
Paní Steigrová.....50

Celkem \$7.15

Posději odevzdal p. Fr. Dvořák 50 et., které ponechány, až se jde se vřoe.

NOVÉ KNIHY.

k dostání za hotové v knihkupectví Pokroku Západu.

(Pokračování.)

- Sborník ilustr. románů, serie IV:
I. Světlo a stín. Dva obrázky ze zlatého věku. (Paní Zofie.—U vladyků a ve mlýně.) Napsal Kolda Malinský. 8 29 ilustracemi E. Zilicha. Cena 75c. ve skvostné vazbě, \$1.30.
II. Bílý kos. Příhody na zemi i na moři, vypravované kapitánem Dodérem, Napsal Anton Giulio Barrili. 8 51 ilustracemi A. Bonamore. Cena \$1.50, ve skvostné vazbě, \$2.00.
III. Vikomtesa. Román Leona Barcanda. 8 37 ilustracemi E. Bayarda. Cena 75c. ve skvostné vazbě, \$1.25.
IV. Otec. Román z cukrovary. Napsal M. A. Šimáček. 8 36 ilustracemi Josefa Ulricha. Cena \$1.15, ve skv. vaz. \$1.60.
V. Odkázaná duše. (L'ame de Pierre). Román Georgesa Ohneta. 8 63 ilustracemi E. Bayarda. Cena 75c.
VI. Kněžnin předčítatel. Román. Napsal Barrili. Cena \$1.10, ve skv. vazbě, \$1.50.
VII. Povídky pátera Cyrina (O Zapalběm křřži.—Kostlivec.) Napsal Pavel Albieri. Cena 75c. ve skv. stně vaz. \$1.25.
VIII. Bene anti. Vesnický román, z polského přel. J. Paulik, cena 75c.
Severo povídek, od Tolstého, pro mladý i dospělý věk, vázané 25c.
Seřezávání ovocných stromů, od Nauhana, 40c.
Sever proti jihu, román od Vernea, váz. cena 65c.
Sřla a hmoata, aneb Hlavní rysy přirozeného světového řádu, jakož i mravouky na něm založené. Od L. Büchnera, volně přel. F. B. Zdrůbek. Pevně vázaná \$1.10.
Silhouety, drobnokresby a črty od J. Arbesa, 10c.
Slanské obrázky, hist. obrázky od Koldy Malinského, ilustr., 30c.
Sláva, literární burleska z roku 1824, od Gust. Jaroše, 60c.
Slavní, sbírka životopisů, podobizen a autografů předních mužů a žen československých. Pořídá Jan V. Krecar. Vychází v sešitech a stojí 20 centů sešit, aneb 6 sešitů za \$1.00. Kdo hodlá odběratelem se státi, může obdržeti první sešit na ukázkú, když zašle nám 5 centů v kolíčkách.
Spojené obce Severo-americké, líř dr. Jan Palacký, 50 ct.
Světozor. — Celý ročník Světozora XXII. neb XXIII., jehož krámská cena obnáší pět dolarů a který čítá 832 stran, velkých jako strana Pokroku, s nešššími skvostnými vyobrazeními a velkou řadou zábavných a poučných prací od nejlepších spisovatelů českých, pouze \$2.50, vázaný \$4.00. Hodf se zejména velmi dobře za dar.
Slovník anglo-český, Mourkřv. Nejdůkladnější dílo toho druhu, vázaný pouze \$2.50.
Slovník angl.-český, kapesní, od Zdrůbka, váz. \$1.50.
Slovník angl.-český, úplný, Jonášův, pro obecnou potřebu, s dokonalou anglickou výslovností. Cena váz. \$1.75.
Slovník česko-angl., Jonášův, druhé opravené vydání, váz. \$1.50.
Slovník česko-angl. kapesní, Pastořův, 25c.
Slovník česko-angl., kapesní, Zdrůbkův, váz. \$1.50.
Slovník česko-německý, Jordánův, váz. \$1.50.
Slovník něm.-český, Jordánův, váz. \$1.50.
Směs obrazů z přírody. Díle nejř. pramenů napsal Jar. V. Šejnoha-Lipodolský, 25c.
Snář světoznámé věstkyně paní Lenormandové, výklad přes 200 snů, cena 22 ct.
Snář egyptsko-perský a chaldejský, vázaný, 50c.
Solové výstupy Čádkovy, 30c.
Solové výstupy, komické scény a pověky, vybrané, 3 díly, každý \$1.00.
Stadický král; historický román od V. Beneše Třebitzského, 20c.

- Staroměstský rybník, povídka z dějin českých, dle starší látky od B. Pešky, 25c.
Statistické popsdní okresu zbraslavského, od J. Lehmana, 25c.
Stínová hra, časové obrazy a zkušenosti vlastní ve 4 dílech, od Karlénové, cena \$1.50.
Stořář amerických, od Kalenského, vázaná, 85c.
Stráž na Rýně, románový příběh z velké doby, se 49 přív. vyobrazeními, od Fr. Bize a E. Zilicha, Napsal Pavel Albieri, \$1.40, ve skvostné vazbě, \$2.00.
Svatá bible pro zasmání. Díle vnuknutí ducha svatého, Obrázky dle "La Bible Amusante". Vykládá F. B. Zdrůbek, 3 sešity, cena sešitu 20c.
Svatý Antonius Paduánský, kratochvíle převleklá, pro křřstanské duše, zveršovaná podle Buše, s 72 vyobrazeními, 50c.
Světla Karolína, Spisy:
Sv. I. První Češka. Román. Cena 60 centů.
Sv. II. Láska k básňkovi. Několik arků z rodinné kroniky. Ještě několik arků z rodinné kroniky. Dvojř probuzení řefka. Sestry. Lesní panna. Cena 75c.
Sv. III. Líbáňky koketiny. Za májového večera Zjeřřláda Zamřtání. Několik dní ze života pražského hejska. Deborah Z tanečních hodin Drama zbořěného domu. Cena 75c.
Sv. IV. Vesnický román. Deera poutě. Mladř bratr. V zřitř. Cena 75c.
Sv. V. Zvonečková královna. Nař mládeži. Rozestř. Cena 75c.
Světlo a stín, dvě povídky ze zlatého věku, od Koldy Malinského, ilustroval Zilich, \$1.00.
Sylvestruřdy, sbírka deklamací, delřích křřstřích, besedního čtení atd. \$1.00

Š.

Selmohijce; povídka pro dospělějš mládež, dle F. Coopera a P. Morice, vypisuje J. Kalenský. Se 4 pěknými obrázky, \$1.00

Školní zákony v Nebrasce; jak revidovány a opraveny r. 1885. S poznámkami a vysvětlivkami státního řkolozorce a opravenými z roku 1880 a 1891. V řestinu upravil J. Rosický, 50c.

Škrobařství a octřřřství, od Eckerta, 70c.

Šlechtické hřřzdo; román od Turgeně, z ruřtiny přel. Dr. Durdřk, 40c.

Šlechtické novely, sepsal F. Schulz, s 39 přív. vyobrazeními od K. & A. Liebčera a V. Olivy, \$1.25.

Šmilovského spisy výpravné.

Sv. 1. Parnasie.—Starý varhanřk, 60c.
Sv. 3. Krupař Kleofřš.—Za ranních červánků, 60c.

Sv. 4. Starohorský filosof, 70c.

Sv. 5. Nebesa.—Procul negotiis, 50c.

Sv. 6. Rozpřřlené kapitoly.—Dvě novely bez lásky, 40c.

Sv. 7. Pod dořkovými střechami.—Spř lený řimák.—Baron Křřřřina.—Perla v hrubě kazajce.—Lesní panenka; 80c.
Švédové v Polřě; román od M. Čajkovského, ve 3 dílech, 60c.

Švehla Jan, hist. pov. od Vlčka, 20c.

T.

Tajemník lásky, aneb Milostné dopisy, 10c.

Tajemník lásky a dvorný společník 20c.

Tajemník lásky a dvorný společník, nejnovějš a nejlepší, 30c.

Tajemný ostrov; román od J. Vernea. Z franc. přel. F. Brřřbek. Ve 2 dílech, \$1.00.

Tajnosti Pařřřské; od Eug. Sue. Pevně vázané, 4 díly ve 2 sv. rovně \$2.00.

OZNAMENÍ ÚMRŤI A DIKŮVZDANÍ.

S bolným srdcem oznamujeme všem přátelům a známým, že naše milovaná dceraška

BOŽENKA

po dlouhé nemoci zemřela v pátek dne 14. prosince 1894, v stář 94 roku. Pohřeb odbýval se v neděli dne 16. pros. na Národní hřřbitov u Linwood.

Všem přátelům a známým, jenž se pohřbu sřčastnili, vzdáváme tímto srdečné řřky. Zvláštř dík pak p. Vyhřřřalovi za jeho dojemnou řeč nad hrobem a p. Bartošovi za řřže na rakev.

Za tichou soustrast prosřř

Josef a Marie Bunda, rodiče.

Josefina Bunda, sestra.

37x3

PŘEDPLÁCEJTE

NA HOSPODÁŘE.

Jediny český roľnický časopis ve Sp. Státech. Předplatné \$1 ročně. Do Čech \$1.25.